

Rendkívüli kiadás!

I. évfolyam

Budapest, 1914 augusztus 20.

16. szám

ÁRNYÉK

FEMINISTA FOLYOIRAT

Megjelenik minden hó 5-én és 20-án :: ::

Ára 20 fillér

Előfizetési ára: egész évre 5, félévre 2.50 K

Fájó örömmel

tapasztaljuk, hogy ezekben a szomorú napokban nemcsak segítségre szoruló, munkát kereső asszonytársaink fordulnak hozzánk bizalommal, de a kedvezőbb gazdasági helyzetben élő asszonyok is — mind tagtársaink, mind a mozgalmunktól eddig teljesen távollévő, sőt avval szemben azelőtt ellenséges magatartást tanúsító nők — készséggel ajánlják fel segítségüket, buzgón vesznek részt munkánkban és vállvetve fáradoznak azon, hogy munkaközvetítésünk sikerrel járjon, napközi otthonaink növendékei gondos felügyelet alatt, kielégítő táplálkozás mellett tölthessék napjukat, a gyermekvédelmi ügyben hozzánk forduló pedig gyors segítségben részesüljenek.

Minden felszólítás nélkül érkeznek hozzánk mindenfelől kisebb-nagyobb pénzadományok; ezeket hálásan köszönjük és alább nyugtázzuk.

Munkaközvetítőnk és napközi otthonaink fentartása napról napra súlyosabb anyagi áldozattal jár; nehogy ezek meghaladják egyesületünk anyagi képességeinek határát, kérjük mindazokat, akik megértik e két intézmény nagy jelentőségét s a mai viszonyok közt nélkülözhetetlen voltát:

legyenek segítségünkre nagyfontosságú munkánk anyagi eszközeinek előterem-

tésében. Hiszen ezek a nehéz napok a nagylelkű adakozás napjai; *jusson az adományokból erre a munkára is, amely csökkenteni törekszik a segélyre szorulókat számát.*

Amennyire a mai válságos viszonyok engedik, egyesületünk alkalmi működésének minden terén eredményes munkát végeztünk.

Munkaközvetítőnk több ezer asszonyt és leányt tudott munkához juttatni, súlyos nehézségeket hárított el a munkára indulók útjából; és ahol — mint a mezei munka közvetítésének egy részében — fáradozásunk sikerének elháríthatatlan akadályok állottak útját, újból felvettük a harcot az első kísérlet-

A munkát keresők egyik csoportja

nél fennakadtak boldogulásáért. Eleinte férfi-munkát is közvetítettünk; de a városházán Vita Emil tanácsnok vezetése alatt tartott egyesületközi értekezlet határozatából ezt átvette tőlünk az Allami munkaközvetítő hivatal; a női munka minden ágának közvetítésével egyesületünket bízta meg az értekezlet. Egyesületünk kipróbált vezető harcosai mellett önkéntes segítőink fáradhatatlanul agilis egész tábora vesz részt a közvetítés nehéz munkájában.

Anya- és gyermekvédelmi bizottságunk ezúttal is a helyzet magaslatán állott: komolyan és odaadással dolgozó tagjai lelkiismeretesen nyomoztak nemcsak a hozzánk érkező, hanem mind a Népségi Iroda, mind a kerületi előjáróságok részéről átutalt esetekben is. Hathatósan előmozdította a bizottság — hála dr. Bárczy István és dr. Simonsits Elemér meleg segítő készségének és gyors lebonyolításra törekvésének — az államsegély felének előlegezését. Három napközi otthont sikerült létesítenünk a leg válságosabb első napokban, mikor még semmiféle más ilyen intézmény nem állott a munkára utalt anyák rendelkezésére. Fentartjuk ezeket mindaddig, míg a hatóság és más egyesületek hasonló intézményei kielégítik majd a mutatózó szükségletet. A vezetés nehéz munkáját és a felügyeletet önfeláldozó buzgósággal és lelkiismeretesen teljesítik egyesületünk vezetőségének tagjai és az önkéntes munkára vállalkozó számos segítőőr.

Munka-alkalmak teremtése érdekében fáradhatatlan buzgóságot fejtett ki néhány tagtársunk; ma már nem múlik el negyedóra, amelyben a legkülönbözőbb munka-alkalmakról ne értesítenének. Sajnos, a munkanélküliség megdöbbentő méreteivel szemben ezek még mindig nem elegendők.

Sikerült megértetnünk sok jóakarátú aszszonnyal, hogy sokkal több jót tesznek, ha önkéntes varrást és ápolási munka helyett kenyérkeresethez juttatnak szegény asszonyokat. Ezek részben varrással szolgáló anyag ajándékozásával, részben pénzdórmánnyal tették lehetővé, hogy a legsürgősebben rászorulókat gyorsan juttassuk munkához. Adományait — amelyekért hálás köszönetet mondunk — alább nyugtázzuk.

A nálunk előjegyzett munkásnők részére utalta ki az Országos Segélyező Iroda a katonai fehérnemű-megrendelések tekintélyes részét. Hálás köszönettel tartozunk a székesfőváros tanácsának, amely mind mufielyek céljára, mind napközi otthonaink számára készséggel engedte át iskolahelyiségeit és legnagyobb jóindulattal intézte el valamennyi, segítő akciónk támogatására irányuló kérésünket.

Vidéki és írásban jelentkező munkakeresőket — bármennyire sajnáljuk — lehetetlen most figyelembe vennünk, vagy csak válaszolunk is leveleikre.

Nőtisztviselői állások bejelentése és betöltése csakis a Nőtisztviselők Országos Egyesülete útján történik.

Vidéki tagtársaink és a velünk együttérzők minél több helyen kövessék példánkat:

szerezzenek munkát a munkakereső asszonyoknak és gondoskodjanak gyermekeikről! Az állami gyermekmenhelyek részéről — ha az anya képtelen gyermekeiket eltartani — a legmesszebbmenő segítségre szomithatnak. De ahol csak *napközben* nem ügyelhet gyermekére, ott kell, hogy a mi gondoskodó helyettesítsük.

Mentsünk a mit és a meddig menteni lehet!

Feministák Egyesülete

Felelős szerkesztő: Bedy-Schwimmer Rózsa.
Laptulajdonos: Feministák Egyesülete, V., Mária Valéria-u.

Nőtisztviselők Országos Egyesülete

V. Vigadó-tér 3.

Tagtársak!

Mint az orkán söpör végig az országon a háború szele. Nyomon kíséri a közgazdasági háború, amelyben mi, a közgazdasági élet munkásai vagyunk a legyőzöitek. Százakra megy azoknak a tagtársaknak a száma, akik a háború és a moratorium folytán állásukat veszítették. Ezekről a szerencsétlenekről nem gondoskodik más, mint egyesületeink, mert a társadalom csupán a hadbavonultak családjainak felségélyezését tette gondoskodása tárgyává.

Egyesületünk akciója három irányban folyik :

1. Gátat akarunk vetni annak a sok visszaélésnek, melyet nap-nap után abban látunk megnyilvánulni, hogy a vállalatok indokolatlanul elbocsátják alkalmazottaikat, vagy csökkentik javadalmazásukat. Ezekről a vállalatokról statisztikát vezetünk és lesz rá gondunk, hogy úgy a felettes hatóságok, mint a nagyközönség megismerjék ezeket a cégeket, amelyek a teherviselés kötelességét magukról alkalmazottakra hárítják át.

Kérjük tagtársainkat, hogy minden elbocsátott nőtisztviselőt és női kereskedelmi alkalmazottat küldjenek be egyesületünkbe, hogy statisztikánk minél teljesebb legyen. Igen nagy érdekeket szolgálnak ezzel.

2. Állástalanná vált tagtársaink számára igyekszünk új munkaalkalmakat szerezni. Irodai munka — sajnos — vajmi kevés akad, ezért egyéb munkalehetőségeket is igyekezünk kikutatni. Oly tagtársak számára, akik tudnak gépen varrni, sikerült varrási munkát szerezni; varróműhelyünk a legközelebbi napokban megnyílik. Két irányban várunk tehát tagtársainktól segítséget: egyrészt azzal segíthetnek, ami atapszabályszerű kötelességük is, hogy minden tudomásukra jutó állásüresedést sürgősen bejelentenek az egyesületnél, másrészt azzal, hogy akinek van varrógépje, kölcsönadja azt az egyesület varróműhelye számára, hogy ily módon is több inéges tagtárs jutthasson varrási munka útján némi keresethez.

3. A szűkülőködők pillanatnyi segítése érdekében még állásban lévő tagtársainktól kérünk támogatást. Múltkori felszólításunk értelmében sokan felajánlották már tagtársaink közül fizetésük 2%-át. Eddig már begyűlt ezen a réven 518 korona, melynek pontos kimutatását lapunk első rendes terjedelemben megjelenő számában fogjuk közölni.

Bizalommal kérjük a többi tagtársat, ne feledkezzenek meg a máris ínséget szenvedő kartársakról, küldjék vagy hozzák fel az egyesületbe filléreiket, hogy ne legyen kollégáink között egy sem, aki éhezik akkor, amikor a többinek még van rendes jövedelme.

A segítő akció minden fázisáról állandóan szívesen tájékoztatjuk tagtársainkat. Kérjük, jöjjenek fel minél gyakrabban az egyesületbe.

NÖTISZTIVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

A Feministák Egyesületéhez

eddig beérkezett adományok: Geszty Rezsóné 500 K, gróf Teleki Sándorné havi 100 K, Zorkóczy Samuné 100 K, öz. Reinitz Józsefné 100 K, báró Guttman Vilmosné 100 K, Szirmay Oszkárné 100 K, Herz Arminné 50 K, Rótt Jakabné 50 K, B. H.-né 5 K, H. L.-né 5 K, CS. B.-né 5 K, dr. Glückné 2 K, öz. Glücklichné 10 K és heti 2 K, Grimmné 5 K, öz. Horn Antalné 10 K, Quittner Zsigmondné 10 K, dr. Reich Sándor 10 K, Spiegel Miksáné 10 K, i. Winternitz Henrikné 10 K, N. N. a földalatti vasúton 4 K, kisebb adományok 10-60 K, Stephani Elza 10 K, Gomperz Károlyné 20 K, gárdonyi Neumann Frigyesné 20 K és 25 kg. túró, Popper Istvánné 10K, R. A.-né napi 1 K, Wittmann Mórné havi 10 K, G. F. 30 K Baruch Jeremiás és Deutsch Gyula 200JK, F. Sándor Mocca-kávéházi társaság 16 K, Jónás Béláné 10 K, Budai nőegylet 9.80, Budai szent egyet 42 K, Strasser Izsóné 5K, Mátrai Kálraáné 2 K, Siposné — 40 K, Királyfi - 40K. Folytatjuk a következő számban.

Megrendeléseikkel adnak munkára alkalmat: Földváry Emma, dentai Gomperz Miksáné, Gomperz Zsigmondné, öz. Mandello Gyuláné, gárdonyi Neumann Károlyné, sárosi Szirmay Oszkárné.

Uránia könyvnyomda (tul. Székely Artúr)
Budapest, VII., Dohány-utca 10.